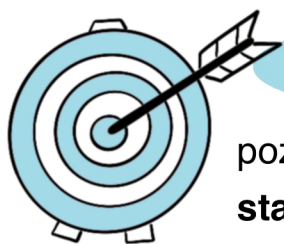

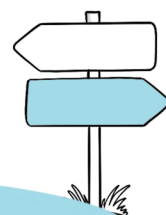

Scenariusz lekcji Epoka rycerzy

Cel główny:

poznawanie **etapów**
stawania się rycerzem

Cele szczegółowe:

uczeń wyjaśnia,
kto mógł zostać
rycerzem

uczeń przedstawia
poszczególne **etapy**
wychowania rycerskiego

uczeń posługuje się **terminami**:
rycerz, kodeks honorowy, paż,
giermek, pasowanie, herb,
kopia, ostrogi

Cele wychowawcze:

uczeń wdraża się
do **samodzielnej**
pracy na lekcji

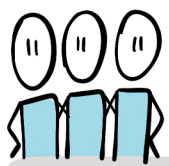

Metody pracy:

praca
indywidualna

praca
grupowa

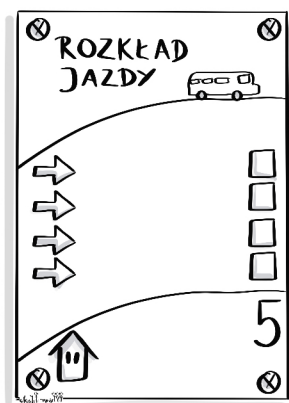
pogadanka,
praca z podręcznikiem,
praca z infografiką

Środki dydaktyczne:

to do list

Załącznik nr 3 i 4

plakaty

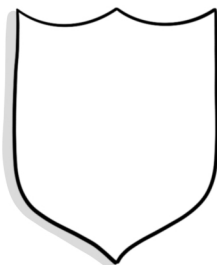

załącznik nr 1

ERGYACIESRPZ

załącznik nr 2

herb z poleceniem
do zadania domowego

sketchnotka

Załącznik nr 5

notatka z lekcji

Załącznik nr 6

karteczki z wybranymi częściami mowy

Czasownik	Co robi? Co się z nim dzieje?
Rzeczownik	Kto, co?
Przymiotnik	Jaki, jaka, jakie?
Liczebnik	Ile, który z kolei?

Opis przebiegu lekcji z określeniem etapów.

ETAP WSTĘPNY

1. Zapoznanie z TO DO LIST

Słuchamy.
Od pazia do rycerza

Pamięć

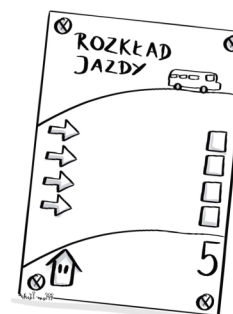
Prace manualne - herb

Praca
domowa

Słuchamy.
Uzbrojenie rycerza.
Film – rycerze.

2. Wprowadzenie do tematu.

Wykreślanka

Nauczyciel rozdaje karteczki z wykreślanką (załącznik nr 1) i prosi o wykreślenie co drugiej litery, zaczynając od pierwszej. Rozwiązaniem jest główne hasło dzisiejszej lekcji.

ERGYACIESRPZ

Na dzisiejszej lekcji poznacie, jak wyglądali i czym zajmowali się średniowieczni rycerze. Dowiecie się także, jakie etapy musieli pokonać chłopcy, którzy pragnęli zostać rycerzami. Poznacie zajęcia rycerza w czasie pokoju, a także jak wyglądały ich domy, czyli zamki.

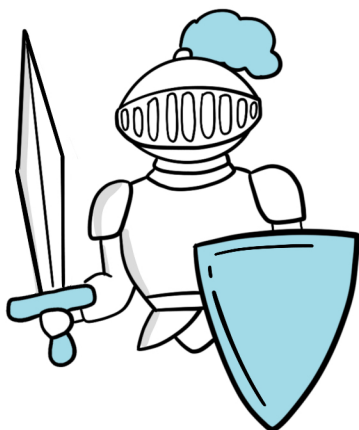

ETAP GŁÓWNY

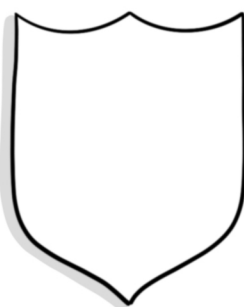
STREFA NAUKI

3. Nauczyciel wyjaśnia **etapy stawania się rycerzem** w średniowiecznym świecie:
paż — giermek — rycerz.
Informuje również, kto mógł przystąpić do stanu rycerskiego.

4. Opisuje **elementy rycerskich herbów** oraz proponuje stworzenie szkicu własnych (na podstawie analizy nazwiska, imienia bądź zawodów rodziców). Nauczyciel rozdaje wzór herbu (załącznik nr 2). Uczniowie szkicują własne herby.
[odniesienie do sketchnotki].

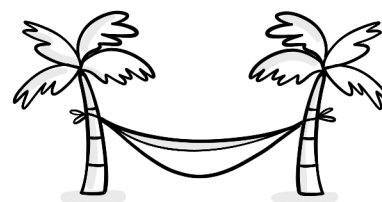

5. Uczniowie określają **wybrane elementy herbu pod względem gramatycznym** (może to być określenie koloru zastosowanego w herbie bądź narysowanego przedmiotu, np. czerwony przymiotnik).

Czasownik	Co robi? Co się z nim dzieje?
Rzeczownik	Kto, co?
Przymiotnik	Jaki, jaka, jakie?
Liczebnik	Ile, który z kolei?

STREFA RELAKSU

Odpoczynek na pufach (przerwa śródlekcyjna). Nauczyciel rozdaje karteczki z omawianym podczas rysowania herbu częściami mowy (załącznik nr 6). Uczniowie dopasowują karteczki z częściami mowy do właściwych pytań, które leżą na pufie. Po dopasowaniu mogą odpocząć na pufie. Gdy uczeń zajmie miejsce, powtarza nazwę części mowy wraz z pytaniem.

Czasownik	Co robi? Co się z nim dzieje?
Rzeczownik	Kto, co?
Przymiotnik	Jaki, jaka, jakie?
Liczebnik	Ile, który z kolei?

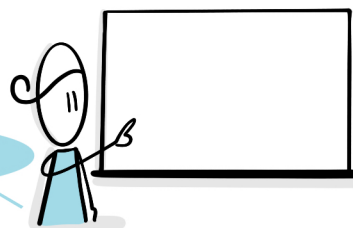

ETAP GŁÓWNY cd.

STREFA NAUKI

5. Nauczyciel zapoznaje uczniów z **elementami uzbrojenia rycerza** (załącznik nr 3 i podręcznik: Grzegorz Wojciechowski „Wczoraj i dziś. Klasa 5”. Podręcznik do historii dla szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, s. 138).
[odniesienie do sketchnotki — określenie pod względem gramatycznym stroju rycerza, kolorów i czynności]

6. Nauczyciel prezentuje fragment **filmu poświęconego stanowi rycerskiemu** (<https://www.youtube.com/watch?v=erfhCQreBck>). Następnie podaje, że zamek to miejsce, gdzie mieszkał rycerz, a także pokazuje plakat prezentujący zajęcia rycerza w czasie wolnym (załącznik nr 4)..

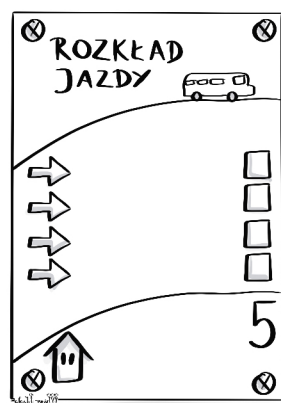

7. Później nauczyciel rozdaj **notatki z lekcji** do wklejenia do zeszytu (załącznik nr 4).

ETAP KOŃCOWY

8. **Podsumowanie lekcji** (z odniesieniem do **TO DO LIST**).

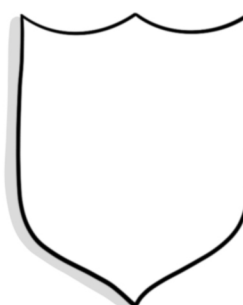
9. **Samoocena uczniów.**

10. **Zadanie domowe**

załącznik nr 1 cd.
Dokończ rysowanie swojego herbu.
Dorysuj labry i koronę.

ZAŁĄCZNIKI

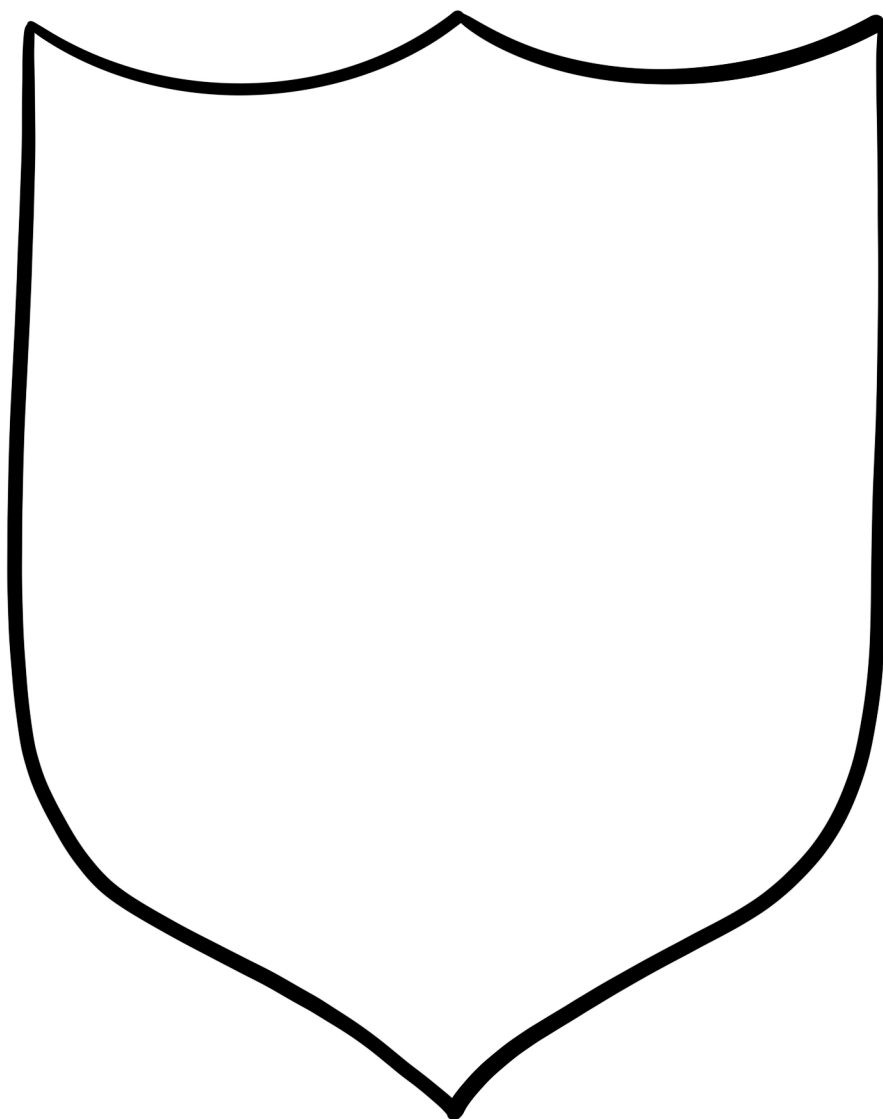
Załącznik nr 1.

ERGYACIESRPZ

Załącznik nr 2

Zadanie domowe

Dokończ rysowanie swojego herbu. Dorysuj labry i koronę.

ZAŁĄCZNIKI cd.

Załącznik nr 3.

Źródło: https://www.google.com/search?q=uzbrojenie+rycerza&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjv3oj7pvD2AhVrhosKHUQIBBoQ_AUoAXoECAIQAw&biw=1366&bih=657&dpr=1#imgrc=Bre6LHMCQiyMpM

q=uzbrojenie+rycerza&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjv3oj7pvD2AhVrhosKHUQIBBoQ_AUoAXoECAIQAw&biw=1366&bih=657&dpr=1#imgrc=Bre6LHMCQiyMpM.

ZAŁĄCZNIKI cd.

Załącznik nr 4.

CZAS WOLNY RYCERZA

BY NIE WYJŚĆ Z WPRAWY, RYCERZE CHĘTNIE BRALI UDZIAŁ W POLOWANIACH I TURNIEJACH

Źródło: <https://astrahistoria.pl/poczatki-turniejow-rycerskich/>, <https://astrahistoria.pl/lowy>.

ZAŁĄCZNIKI cd.

Załącznik nr 5.

Notatka z lekcji.

Głównym **zadaniem rycerzy** była ochrona państwa i jego mieszkańców w razie wojny lub nieprzyjacielskiego najazdu.

Ideał rycerza:

- musiał umieć walczyć, charakteryzować się cechami niezbędnymi na polu walki: odwagą, zdyscyplinowaniem, siłą fizyczną, odpornością na ból i zmęczenie;
- rycerz musiał kierować się **kodeksem honorowym**: być prawdomówny i szlachetny, powinien odznaczać się pobożnością, walczyć w obronie wiary chrześcijańskiej oraz otaczać opieką najsłabszych i bezbronnych.

Zamki – budowle, które pełniły zarówno funkcję mieszkalną, jak i obronną.

Od paza do rycerza:

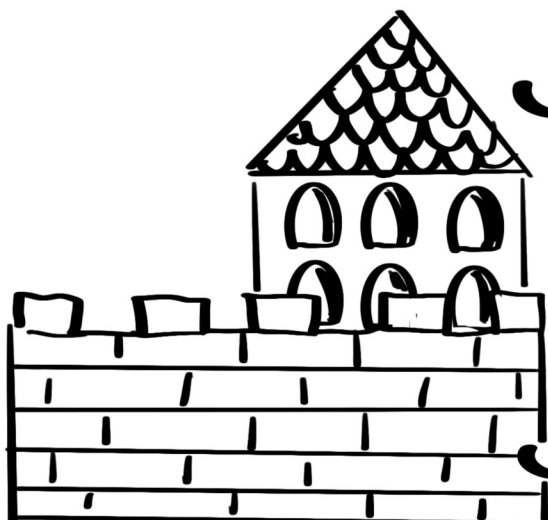
- od 7. roku życia chłopiec, który miał zostać rycerzem, służył jako paź;
- około 14. roku życia mógł zostać giermkim;
- po wykazaniu się wierną służbą i odwagą mógł zostać pasowany na rycerza;
- w trakcie pasowania otrzymywał pas z mieczem oraz ostrogi rycerskie.

EPOKA RYCERZY

ZAMKI -
MIESZKANIE
RYCERZY

ETAPY STAWANIA SIĘ RYCERZEM

PAŻ OD 7. ROKU ŻYCIA

CIEMIEK OK. 14 LAT

RYCERZ PO PASOWANIU

ZAŁĄCZNIKI cd.

Załącznik nr 6.

Czasownik	Co robi? Co się z nim dzieje?
Rzeczownik	Kto, co?
Przymiotnik	Jaki, jaka, jakie?
Liczebnik	Ile, który z kolei?

